

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น
**The Factors Influencing towards Disciplinary Actions of Inmates
at Khon Kaen Central Prison**

รจนา บุตตะโคตร, กนกอร บุญมี,
พงษ์เมธี ไชยศรีหา และ รัชดา ภักดียิ่ง
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
**Rotjana Buttakhot, Kanok-on Boonmee,
Pongmetee Chaiseeha and Ratchada Phakdeeying**
Northeastern University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: rose2222a@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาสภาพการแห่งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบถามการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญ มี 10 องค์ประกอบ 3 ลำดับแรกคือ ความสัมพันธ์ของครอบครัว (23.929) สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก (12.450) สังคมเพื่อนภายในเรือนจำ (7.731) 2) สภาพการแห่งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกออกเป็นรายการพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเจ้าพนักงานเรือนจำ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการรับรู้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว และมีระดับน้อย 1 ด้าน ได้แก่ ด้านสังคมเพื่อนผู้ต้องขัง 3) แนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น พบว่า ประกอบด้วย 6 แนวทางสำคัญ 1) แนวทางการพัฒนารูปแบบการติดต่อสื่อสารภายในครอบครัว 2) แนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเรือนจำ 3) แนวทางการพัฒนาสภาพทางสังคมภายในเรือนจำ 4) แนวทางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับภายในเรือนจำ 5) แนวทางการพัฒนาความรู้และทักษะเจ้าหน้าที่ภายในเรือนจำและ 6) แนวทางการลงโทษทางวินัยของผู้ต้องขัง

คำสำคัญ : การกระทำผิดวินัย; แนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัย; ผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น

* วันที่รับบทความ : 21 พฤษภาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 30 พฤษภาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 31 พฤษภาคม 2566

Received: May 21, 2023; Revised: May 30, 2023; Accepted: May 31, 2023

Abstracts

The purposes of this research were 1) to study the components affecting disciplinary offense of Inmates at Khon Kaen Central Prison, 2) to study situation of disciplinary offense of Inmates at Khon Kaen Central Prison and 3) to propose guidelines for disciplinary offense of Inmates at Khon Kaen Central Prison. This research was a mixed research between quantitative research and qualitative research. The instruments used in this research consisted of a questionnaire, in-depth interview and group discussion.

The research results were found that: 1) The components affecting disciplinary offense of prisoners in Khon Kaen Central Prison consisted of 10 important components, the first three components were family relation (23.929), environment and facilities (12.450), society within prison (7.731). 2) The situation of disciplinary offense of the prisoners was found that, in overall, it was rated at a moderate level, when classified by aspects, it was found at a moderate level consisting of 4 aspects including the aspect of prison officials, the environment, recognition of laws, rules, regulations, family relation and 1 aspect was rated at the lowest level, namely society of prisoners. 3) The guidelines for disciplinary offense of prisoners in Khon Kaen Central Prison were found that they consisted of 6 important guidelines as follows: 1) guidelines for developing communication patterns within family, 2) guidelines for improving the environment and facilities for prison, 3) guidelines for developing social situation within prison, 4) guidelines for rules, regulations, regulations within prison, 5) guidelines for developing knowledge and skills of prison officials and 6) guidelines for disciplinary offense of prisoners.

Keywords : Disciplinary Offense; Guidelines for Disciplinary Offense; Prisoners at Khon Kaen Central Prison

บทนำ

การดำเนินงานด้านวินัยผู้ต้องขังเป็นการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 หมวด 7 ว่าด้วยวินัยและบทลงโทษ ในมาตรา 68 ผู้ต้องขังผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติผู้้นั้นกระทำความผิดวินัยมาตรา 69 เมื่อผู้ต้องขังกระทำความผิดวินัยจะถูกลงโทษสถานหนึ่งสถานใดและมาตรา 70 ผู้ต้องขังกระทำความผิดอาญาขึ้นภายในเรือนจำและความผิดนั้นเป็นความผิดลหุโทษในการดำเนินการด้านวินัยผู้ต้องขัง มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ด้านการปกครองผู้ต้องขังให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนแผนการดำเนินต่างๆ ให้เกิดความสงบเรียบร้อย เมื่อเกิดการกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขัง จะมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายพิจารณาความประพฤติเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และกำหนดมาตรการในการกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขังนับว่าเป็นแนวทางที่สำคัญ และมีกฎระเบียบหลายประการที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาปรับทัศนคติของผู้ต้องขัง เช่น การอบรมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อปฏิบัติหรือแนวทางการแก้ปัญหา รวมถึงการสอบสวนเพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งมีข้อกำหนด ระเบียบ ข้อบังคับหลาย ๆ ฉบับที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันที่

เรือนจำกลางขอนแก่น เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ทำหน้าที่เป็นเรือนจำกลางประธานเขต 4 มีอำนาจการควบคุมผู้ต้องขัง ไม่เกิน 30 ปี ทำให้มีผู้ต้องขังจำนวนมาก มีอัตรากำหนดโทษสูงสุดในเขต 4 และเป็นศูนย์กลางการประสานงานระหว่างเรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักกันและสถานกักขังภายในเขตทั้งสิ้น 16 แห่ง ซึ่งมีผู้ต้องขังต้องโทษหลากหลายคดี ผู้ต้องขังจะถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมายเพื่อเข้ารับการฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีของสังคม แต่ยังมีผู้ต้องขังส่วนหนึ่งที่มีพฤติกรรมหรือความประพฤติในการกระทำความผิดวินัยในเรือนจำอยู่ อาทิเช่น การทะเลาะวิวาท การทำร้ายร่างกาย การลักลอบเล่นการพนัน การลักทรัพย์ และฝ่าฝืนกฎระเบียบเรือนจำ เป็นต้น ปัญหาการกระทำความผิดวินัยดังกล่าวมีผลทำให้ผู้ต้องขังสูญเสียโอกาสที่จะได้รับการลดโทษ ส่งผลให้ผู้ต้องขังยังคงล้นเรือนจำไม่สิ้นสุด ซึ่งนอกจากจะส่งผลเสียต่อตัวผู้ต้องขังเองแล้วยังต้องสูญเสียงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์ การจัดสวัสดิการ การจัดสรรทรัพยากรส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อการดูแลผู้ต้องขัง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น ศึกษาสภาพการแห่งการกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น และนำเสนอแนวทางการป้องกันการกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น อันจะส่งผลต่อการลดจำนวนผู้ต้องขังที่กระทำความผิดวินัยให้น้อยลงและเพิ่มโอกาสให้ผู้ต้องขังได้รับการลดโทษ แก้อภัย ฟื้นฟูตามกระบวนการที่มีประสิทธิภาพและเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการสู่การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับข้อกำหนดระหว่างประเทศ เช่น หลักพื้นฐานต่อการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง, หลักการว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลที่ถูกจำคุกในทุกรูปแบบต้องคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานความเป็นมนุษย์ เช่น สิทธิการติดต่อกับครอบครัว เป็นต้น ทั้งนี้ ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) : SMR หรือข้อกำหนดแมนเดลา และข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดหญิง (United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-Custodial Measures for Women Offenders) หรือ ข้อกำหนดกรุงเทพ(กิตติพงษ์ กิตยารักษ์และคณะ, 2556) เพื่อมาส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้เรือนจำได้ปฏิบัติตามแนวทางที่สหประชาชาติกำหนด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาสภาพการแห่งการกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการป้องกันการกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยเรือนจำกลางขอนแก่น จำนวน 843 คน (เรือนจำกลางขอนแก่น, 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยเรือนจำกลางขอนแก่น จำนวน 320 ตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และลักษณะของเครื่องมือ

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยสอบถามผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยเรือนจำกลางขอนแก่น

2.2 ลักษณะของเครื่องมือ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพก่อนต้องโทษ 5) รายได้จากการประกอบอาชีพ 6) ลักษณะการกระทำผิด 7) ชั้นนักโทษ 8) จำนวนครั้งที่ได้รับเยี่ยมจากญาติ/บุคคลภายนอก 9) ระยะเวลาต้องโทษ มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สภาพการแห่งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น ตามแนวคิดของ **Mandela Rules (1955)** ข้อกำหนดกรุงเทพ (2553) พ.ร.บ.ราชทัณฑ์ (2560) และกฎกระทรวงการดำเนินการทางวินัยผู้ต้องขัง เรือนจำกลางขอนแก่น (2563) 10 ด้าน 1) ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว 2) สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก 3) สังคมเพื่อนภายในเรือนจำ 4) ระเบียบข้อบังคับเรือนจำ 5) เจ้าพนักงานเรือนจำ 6) โทษทางวินัย 7) อิทธิพลภายในกลุ่ม 8) ความรู้ทักษะเจ้าหน้าที่เรือนจำ 9) การลงโทษไม่รุนแรงทำให้ไม่เกรงกลัว 10) ความแออัดจำนวนผู้ต้องขังมากเกินไปจนเกิดความจุกจิกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale Method)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง
2. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างหรือพัฒนาแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมิน ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการคำถามในแบบสอบถาม จำนวน 3 ท่าน
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) เท่ากับ .947
7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้บัญชาการเรือนจำกลางขอนแก่นเพื่อขออนุญาตให้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์ให้ได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ มาตรวจสอบความครบถ้วนและถูกต้องของการตอบอีกครั้ง เพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ จำนวนและร้อยละ
2. การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น สถิติที่ใช้ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) โดยวิธี Principal-Component Analysis (PC) และ ใช้วิธีหมุนแกนออร์ทोगอนนอลแบบวาริแมกซ์ (Varimax Orthogonal Rotation)
3. สภาพการแห่งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่นสถิติที่ใช้ได้แก่ ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อพัฒนาร่างแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ได้องค์ความรู้ (Informant) แนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น

2.2 ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) และแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non Structure Interview) โดยทั้งสองแบบใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

2.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำถามเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น

2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดย กำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัยและขอคำแนะนำจากที่ปรึกษา เพื่อความสมบูรณ์ในประเด็น และเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น

3) ผู้วิจัยได้ร่วมการพัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริง ที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป

4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษา เพื่ออนุมัตินำไปปฏิบัติในภาคสนาม

3. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

3.1 ศึกษาจากเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ศึกษาเอกสาร ผลงานการวิจัย และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย แนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น

3.2 สำรวจพื้นที่ภาคสนาม หาข้อมูลและข้อเท็จจริง โดยการสัมภาษณ์เบื้องต้น การสำรวจ การสังเกต เพื่อนำมาสร้างแนวทางสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างแบบเจาะลึก (Semi-structured In-Depth Interviews)

3.3 ร่างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเจาะลึก (Semi-structured In-Depth Interviews) เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางการสัมภาษณ์, ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้

3.4 นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเจาะลึก (Semi-structured In-Depth Interviews) ที่ไปหาหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเจาะลึก (Semi-structured In-Depth Interviews) ฉบับปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปใช้สัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเจาะลึก กับกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต นำเสนอหน่วยงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบกลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเจาะลึก (Semi-structured In-Depth Interviews) แล้วนำมาดำเนินการดังนี้

5.1 จำแนกข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ตามแนวทางของข้อคำถามและประเด็นของวัตถุประสงค์

5.2 เรียบเรียงเกี่ยวกับกิจกรรมตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามที่กำหนดไว้

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่และภาพถ่าย จากการจดบันทึกภาคสนามเป็นการวิเคราะห์เบื้องต้นแล้ววิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นสำคัญๆ

5.4 ศึกษาข้อมูลจากประเด็นแนวทาง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูลแต่ละชุด เป็นช่วงๆ เก็บบันทึกข้อมูลไว้เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

5.5 ประเด็นข้อมูลที่ไม่ครอบคลุม และอาจไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมอีก แล้วบันทึกข้อมูลรายบุคคลที่เสนอแนะเป็นคำกล่าว คำพูดของผู้ให้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนต่อไป

หลังจากนั้นผู้วิจัยนำเอาผลที่ได้มาร่างเป็นแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง เรือนจำกลางขอนแก่น เพื่อนำไปยืนยันแนวทางต่อไป

ส่วนที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อยืนยันแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น

1. ขอบเขตแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น จำนวน 10 คน เพื่อพิจารณา สังเคราะห์แนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น ด้านความสอดคล้อง (Consistency) ด้านความเหมาะสม (Propriety) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) โดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และนำร่างแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่นนำเสนอ คณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

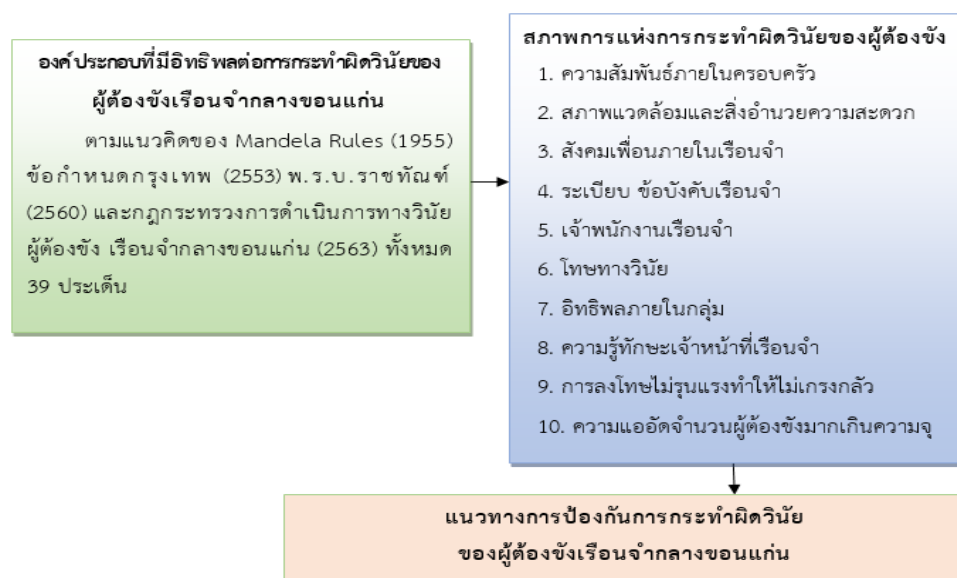
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อยืนยันแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ความถูกต้องของแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น จากการสนทนากลุ่ม โดยการวิเคราะห์ เนื้อหา และตรวจสอบความถูกต้องของแต่ละประเด็น

3.2 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ความถูกต้องของแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น มาปรับปรุงแนวทางก่อนนำไปนำเสนอแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น ต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น องค์ประกอบที่อธิบายค่าน้ำหนักมากที่สุดคือ ความสัมพันธ์ของครอบครัว (23.929) รองลงมาเป็น สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก (12.450) สังคมเพื่อนภายในเรือนจำ (7.731) ระเบียบ ข้อบังคับเรือนจำ (6.144) การให้บริการ (3.985) โทษทางวินัย (3.506) อิทธิพลภายในกลุ่ม (3.188) ความรู้ทักษะเจ้าหน้าที่เรือนจำ (2.835) การลงโทษไม่รุนแรงทำให้ไม่เกรงกลัว (2.661) และความแออัดจำนวนผู้ต้องขังมากเกินไปจนความจุ (2.590)

สภาพการแห่งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.705$, $S.D=.076$) ด้านที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางมากที่สุดคือ ด้านระเบียบ ข้อบังคับเรือนจำ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.292$, $S.D=1.067$) รองลงมาเป็นด้านเจ้าพนักงานเรือนจำ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.949$, $S.D=1.046$) และด้านสังคมเพื่อนภายในเรือนจำ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.046$, $S.D=0.887$) ตามลำดับ เมื่อแยกเป็นประเด็นรายด้าน พบว่าด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.652$, $S.D=1.075$) ในเรื่องเมื่อเข้ามาอยู่ในเรือนจำสมาชิกในครอบครัวมาเยี่ยมและให้กำลังใจ อยู่ในระดับปานกลางด้านสภาพแวดล้อม พบว่า โดยรวมอยู่ใน

ระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.992$, $S.D=.949$) ประเด็นที่มีความสำคัญสุดเรื่องจำเป็นระบบการรักษาความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.168$, $S.D=1.323$) ด้านการรับรู้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.045$, $S.D=.887$) ในประเด็น การกระทำผิดวินัยเกิดจากการต้องการเป็นที่ยอมรับและศักดิ์ศรีอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.175$, $S.D=1.242$) ด้านระเบียบข้อบังคับเรือนจำ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.292$, $S.D=1.067$) มากสุดคือเรื่องกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเรือนจำ เคร่งครัดมากเกินไป อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.456$, $S.D=1.377$) ด้านเจ้าพนักงานเรือนจำ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.949$, $S.D=1.046$) จากประเด็นเจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญกับปัญหาทางสุขภาพจิตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.071$, $S.D=1.333$) ด้านโทษทางวินัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.725$, $S.D=1.133$) จากประเด็นการลงโทษทางวินัยทำให้ผู้ต้องขังไม่กล้ากระทำผิดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.984$, $S.D=1.260$) ด้านอิทธิพลภายในกลุ่ม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.239$, $S.D=1.144$) จากประเด็นการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเกิดจากการแบ่งพรรคแบ่งพวกอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.287$, $S.D=1.236$) ด้านความรู้ทักษะเจ้าหน้าที่เรือนจำพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.686$, $S.D=1.069$) จากประเด็นพื้นฐานที่ใช้ในการควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.753$, $S.D=1.258$) ด้านความแออัดจำนวนผู้ต้องขังมากเกินไปจนเกินไป พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.937$, $S.D=1.260$) ด้านการลงโทษไม่รุนแรงทำให้ไม่เกรงกลัว พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.590$, $S.D=1.178$) ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เพื่อนำเสนอแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็น ด้านความสอดคล้อง (Consistency) ด้านความเหมาะสม (Propriety) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) ไปในทิศทางเดียวกัน พบว่า แนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น ประกอบด้วย 1) แนวทางการพัฒนารูปแบบการติดต่อสื่อสารภายในครอบครัว 2) แนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเรือนจำ 3) แนวทางการพัฒนาสภาพทางสังคมภายในเรือนจำ 4) แนวทางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับภายในเรือนจำ 5) แนวทางการพัฒนาความรู้และทักษะเจ้าหน้าที่ภายในเรือนจำ 6) แนวทางการลงโทษทางวินัยของผู้ต้องขัง

อภิปรายผลการวิจัย

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการกระทำผิดวินัยมากที่สุดคือ ความสัมพันธ์ของครอบครัว การได้รับการติดต่อสื่อสารกับทุกคนในครอบครัว เมื่อเข้ามาอยู่ในเรือนจำสมาชิกในครอบครัวมาเยี่ยมและให้กำลังใจอย่างน้อยการติดต่อกับครอบครัวโดยทางโทรศัพท์ยังสามารถทำให้เกิดขวัญและกำลังใจหรือช่องทางเยี่ยมผ่านแอปพลิเคชันไลน์องค์ประกอบรองลงมาคือ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้

ผู้ต้องขังในเรือนจำเกิดความพึงพอใจไม่ว่าจะเป็นอาคาร สถานที่ เครื่องนุ่งห่ม ที่เพียงพอและเอื้อต่อการใช้ชีวิตในเรือนจำซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความกดดันทางสังคม (อ้างถึงใน นิमित ทัทวนานต์, 2560 : 7) สาเหตุอาชญากรรมว่ามาจากสภาพแวดล้อมทางสังคมที่สร้างความกดดันให้แก่ บุคคลในสังคม ทำให้บุคคลต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอด ในเรื่อง เครื่องหลับนอน ที่ทางเรือนจำกำหนดไว้ให้ท่านมีความเหมาะสมสถานพยาบาลมีเตียงนอนเพียงพอทางด้านสถานที่ให้บริการและเรือนจำจัดพื้นที่เรือนนอนสำหรับการหลับนอนอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ปิยพงศ์ สุพรัตน์ (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีในเรือนจำกลางคลองเปรม พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังมาจากสภาพความเป็นอยู่ที่แออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ และน้อยที่สุดคือ ความรู้ทักษะเจ้าหน้าที่เรือนจำเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสิทธิมนุษยชนหรือหลักสิทธิขั้นพื้นฐานที่ใช้ในการควบคุมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปฐมพล ไกรยา (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย กรณีศึกษาเรือนจำกลางสมุทรปราการพบว่า เรือนจำควรมีการเพิ่มการฝึกระเบียบวินัยของเจ้าหน้าที่ทุกคนให้สามารถปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ การลงโทษไม่รุนแรงทำให้ไม่เกรงกลัวและองค์ประกอบที่ทำให้เกิดการกระทำผิดวินัยน้อยที่สุดคือ ความแออัดจำนวนผู้ต้องขังมากเกินไปจนความจุ

สภาพการแห่งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น พบว่า อยู่ในระดับปานกลางด้านที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางมากที่สุดคือ ด้านระเบียบ ข้อบังคับเรือนจำรองลงมาเป็นด้านเจ้าพนักงานเรือนจำ อยู่ในระดับปานกลาง และด้านสังคมเพื่อนภายในเรือนจำ อยู่ในระดับน้อยตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โรจน์ศักดิ์ การุณ (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในเรื่อง รู้สิทธิขาดความอบอุ่นจากครอบครัว ครอบครัวมีปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ มีรายได้ไม่พอกับการครองชีพและรับภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว ทำให้เกิดสภาวะการกระทำผิดซ้ำ เมื่อแยกเป็นประเด็นรายด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำคัญสุดในเรื่องเมื่อเข้ามาอยู่ในเรือนจำสมาชิกในครอบครัวมาเยี่ยมและให้กำลังใจ อยู่ในระดับปานกลางรองลงมาเป็นท่านกระทำผิดท่านคิดถึงสมาชิกในครอบครัวเป็นบุคคลแรก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครกร ไชยพงษ์ (2555 : 125-148) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำ เขต 8 พบว่า ด้านครอบครัว มีสาเหตุมาจากผู้ต้องขังส่วนใหญ่ขาดการขัดเกลาจากบิดามารดาแม้ว่าจะมีผู้ปกครองอื่นที่คอยดูแลก็ตามแต่ไม่ได้รับความอบอุ่นเท่ากับบิดามารดา และส่วนใหญ่บิดามารดาแยกกันอยู่ เมื่อมีปัญหาจะปรึกษาเพื่อนมากกว่า ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรื่องที่มีความสำคัญสุดเรือนจำมีระบบการรักษาความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลางรองลงมาเป็น เรือนจำจัดพื้นที่เรือนนอนสำหรับการหลับนอนอย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของปฐมพล ไกรยา

(2564) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของเรือนจำพบกับความแออัดทำให้ผู้ต้องหาเกิดความเครียดและกระทำผิดวินัยได้ และเป็นไปตามผลการวิจัยของ ปิยพงศ์ สุพรัตน์ (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังมาจากสภาพความเป็นอยู่ที่แออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำทำให้เกิดความกดดันจึงทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ และด้านที่มีสภาพการกระทำผิดวินัยน้อยสุดคือ ด้านเจ้าพนักงานเรือนจำ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรื่อง เจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญกับปัญหาทางสุขภาพจิตอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาเป็นเจ้าหน้าที่คอยให้บริการทางการแพทย์อย่างเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสกสัน เครือคำ พิชัย เสนา และกัญญาธิตา ศรีภา (2562 : 117-135) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครปฐม พบว่า ปัญหาการกระทำผิดวินัยในเรือนจำประกอบด้วย การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ด้านจิตวิทยาให้เพียงพอในการดูแลผู้ต้องขังเพื่อลดปัญหาด้านจิตใจและบุคลิกภาพของการควบคุมต่ำ

แนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น ประกอบด้วยทั้งหมด 6 แนวทางหลักที่สามารถนำมาใช้ในการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังภายในเรือนจำกลาง ได้แก่ 1) แนวทางการพัฒนารูปแบบการติดต่อสื่อสารภายในครอบครัว พัฒนาการดำเนินงานในเรื่อง 1.1) เพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ต้องขังและครอบครัวให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น 1.2) ลดขั้นตอนการเยี่ยมเพื่อให้สามารถเข้าถึงได้สะดวกมากยิ่งขึ้น 2) แนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเรือนจำ เรื่อง 2.1) จัดสรรให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ต้องขัง 2.2) ความปลอดภัย/ของใช้ส่วนตัวผู้ต้องขัง 3) แนวทางการพัฒนาสภาพทางสังคมภายในเรือนจำเรื่อง 3.1) จัดอบรมปฐมนิเทศให้กับผู้ต้องขังเข้าใหม่ทุกรายและปลูกฝังทัศนคติที่ดีเพื่อลดการกระทำผิด 3.2) จัดหาแหล่งข่าวและเก็บข้อมูลผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมกับกลุ่มบ้าน พร้อมทำประวัติไว้เป็นข้อมูลเพื่อเวลาเกิดเหตุ จะได้ควบคุมและขยายผลทันทีอย่างรวดเร็ว 4) แนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับภายในเรือนจำเรื่อง 4.1) อบรม กำกับผู้ต้องขังให้ปฏิบัติตัวให้อยู่ในกฎระเบียบของทางเรือนจำอย่างเคร่งครัด 4.2) มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับแล้วควรใช้อย่างเคร่งครัดและควรมีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนางานด้านวินัย ช่วยปรับปรุงแก้ไขจากเดิมให้ดีขึ้นและทันสมัยสอดคล้องกับงานวิจัยของปฐมพล ไกรยา (2564) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย พบว่า เรือนจำได้ดำเนินการตามแนวคิดการป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำตามกรอบของกฎ ระเบียบ ข้อสั่งการ และนโยบายของกรมราชทัณฑ์ อย่างเคร่งครัด โดยเรือนจำได้ดำเนินการการฝึกระเบียบวินัย ผู้ต้องขัง ตามนโยบาย 5 ก้าวอย่างแห่งการเปลี่ยนแปลงราชทัณฑ์ โดยให้เรือนจำดำเนินการฝึกระเบียบวินัย เพื่อเป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยแห่งความรับผิดชอบให้กับผู้ต้องขัง 5) แนวทางการพัฒนาความรู้และทักษะเจ้าหน้าที่ภายในเรือนจำ 5.1) พัฒนาคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภายในเรือนจำให้มีความชัดเจน 5.2) อบรมพัฒนาด้านจิตวิทยาการดูแลผู้ต้องขังอย่างสม่ำเสมอซึ่งสอดคล้อง

กับ กระทรวงยุติธรรม, กรมราชทัณฑ์ (2561) ได้กำหนดให้มีการฝึกอบรมวินัยผู้ต้องขัง และอบรมพัฒนาจิตใจ ต่อผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยขณะที่ถูกคุมขังในเรือนจำ เพื่อเป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยแห่งความรับผิดชอบให้กับผู้ต้องขัง และ6) แนวทางการลงโทษทางวินัยของผู้ต้องขัง 6.1) ผู้ต้องขังเคยถูกลงโทษทางวินัย 6.2) การกระทำผิดวินัยเป็นการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มผู้ต้องขังผู้มีอิทธิพลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยพงศ์ สุพรัตน์ (2556) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยผู้ต้องขัง กรณีเรือนจำคลองเปรม พบว่าแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ด้านการลงโทษ ควรมีการกำหนดโทษที่ชัดเจน รวดเร็วและไม่ยืดเยื้อ และควรมีการจัดกิจกรรมให้ผู้ต้องขังทุกคนได้มีส่วนร่วมเพื่อผ่อนคลายความเครียดเพื่อสร้างความคุ้นเคย ความไว้วางใจระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ต้องขัง และลดเวลาให้ผู้ต้องขังอยู่กับกลุ่มเพื่อน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำวิจัยไปใช้

1.1 ควรวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด เพื่อเป็นการอุดช่องโหว่ในการกระทำผิดของผู้ต้องขัง

1.2 คนปฏิบัติควรทำตามระเบียบ ข้อบังคับโดยเคร่งครัด และมีการประเมินประสิทธิภาพในการทำงานเพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงส่วนที่บกพร่องอยู่ให้ดีกว่าเดิม

1.3 ส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดี เคารพกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กติกาของสังคมอย่างเคร่งครัด

2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการให้บริการเยี่ยมญาติผู้ต้องขัง โดยกระบวนการทำให้เกิดความสะดวกและเกิดความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ และพนักงานให้บริการเยี่ยมญาติผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลสำหรับเก็บข้อมูลประวัติความเป็นมาสำหรับผู้ต้องขังใหม่ และการคัดแยกผู้ต้องขังตามประวัติและพฤติกรรมก่อนกระทำความผิดเพื่อนำมาตรวจสอบและจัดการการกระทำผิดของผู้ต้องขังได้ง่ายขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงยุติธรรม, กรมราชทัณฑ์. (2561). การฝึกอบรมวินัยผู้ต้องขัง. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2566. แหล่งที่มา: <http://www.correct.go.th/infosaraban/letter/filepdf/1522655575.pdf>
- ปิยพงศ์ สุพรรณ. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีในเรือนจำกลางคลองเปรม. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปฐมพล ไกรยา. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย กรณีศึกษาเรือนจำกลางสมุทรปราการ. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- โรจน์ศักดิ์ การุณ .(2563). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร. หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- เสกสัน เครือคำ, พิชัย เสนา และกัญญาธิดา ศรีภา. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครปฐม. วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. 11 (2), 117-135.
- อัศกร ไชยพงษ์ .(2557). การพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำ เขต 8. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 4 (1), 125-148.
- นิมิต ท้าวพานต์. (2560). การพัฒนาแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังไร้ญาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
- กิตติพงษ์ กิตยารักษ์. (2556). ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง. (United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-Custodial Measures for Women Offenders) หรือ ข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) กรมราชทัณฑ์.